

Kancelář prezidenta republiky

V Praze, dne 13. prosince 2017
č. j.: SPH 3034/2017

Rozhodnutí

Kanceláře prezidenta republiky - Odboru památkové péče

k záměru opravy interiéru „Opravy povrchů v Návštěvnické místnosti v přízemí Nového paláce na Pražském hradě“

Kancelář prezidenta republiky - Odbor památkové péče, příslušná podle § 2 vládního nařízení č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, vydává na základě § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, toto rozhodnutí:

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. žádost č. spisu SPH 3034/2017 o památkové stanovisko ve věci záměru „Opravy povrchů v Návštěvnické místnosti v přízemí Nového paláce“ ze dne 6. prosince 2017.

Předložený záměr opravy předpokládá obnovu dvou místností pro styk s veřejností. V současné době není prostor ve zcela vyhovujícím stavu; zvláště podlaha z 90. let minulého století z dubových špalíků vykazuje řadu nedostatků, spíše z důvodu nedostatečného povrchového ošetření a škodám způsobeným závlivkou rostlin. Dále ošetření vyžadují povrchy obkladů, ještě provedených klasickou technikou umělých mramorů; a to ve vysoké kvalitě. Bordury dřevěné podlahy tvoří mramorové desky bohaté kresby šedavé barevnosti (ještě ze 70. let), které jsou relativně v dobrém stavu. Stav oken a dveří odpovídá opotřebení od doby poslední údržby a interiér přiléhajícího WC je poněkud dožilý.

Kancelář prezidenta republiky - Odbor památkové péče žádost posoudil z hlediska zájmu státní památkové péče na ochraně Pražského hradu, který je, včetně jeho areálu, nařízením vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, prohlášen za národní kulturní památku, a stanoví:

- předložený záměr splňuje požadavky památkové péče a je realizovatelný za následujících podmínek:

Zamýšlené práce jsou umělecko-řemeslného typu a není třeba požadovat přímou účast restaurátora, ale o to větší důraz je třeba klást na odbornost a kvalifikaci zhotovitele. Konzultace s odpovídajícími restaurátory, či jejich supervize, je pochopitelně vítána.

Všechny kamenné prvky budou nejprve vyčištěny a odmaštěny. Lze používat vlažné vody s vhodnými detergenty, čisticími přípravky pro mramory nebo parního čištění. Samozřejmě lze postup kombinovat dle potřeby.

Pravděpodobně bude třeba minimálně dvě desky bordury přesadit, neboť nejsou správně osazeny do průběžné roviny (hrany výškově přečnívají). Odstraněno bude nevyhovující spárování do potřebné hloubky. Pro spárování bude použito tmelu na vápenné bázi, případně doplněného mramorovou moučkou a pigmenty. Lze použít hydraulické přísady či materiály s hydraulickými vlastnostmi. Spárování musí být barevně potlačeno (spáry by neměly výrazněji dělit borduru či plochy mramoru). Kde nebude třeba spárování obnovovat, budou spáry jen upraveny tak, aby tvořily jeden celek s povrchem kamene.

Celoplošné přebrušování považujeme za zbytečné. Broušení povrchu připadá v úvahu pouze v případě poškození desek vrypy, a to omezeném rozsahu. Celoplošné přešetření ploch potom považujeme za zcela vhodné. Lze použít i rotační stroje s vhodnými pady, ale za předpokladu kvalitní ochrany dřevěných partií podlahy a zvláště potom povrchů z umělého mramoru. Lesk mramoru je v současnosti ještě poměrně dobrý, ale domníváme se, že po kvalitním umytí a doleštění bude vizuální kvalita povrchu ještě vyšší (předpokládáme klasické kamenické postupy).

Finální konzervace bude provedena vhodnými mikrokrystalickými vosky (např. Bellinzoni, Aqua Bárta EHV apod.). Tato úprava by měla dostatečně zohlednit i budoucí běžnou údržbu (např. často používaný prostředek Bellinzoni L+L).

Asi nejkomplikovanější částí zásahu bude obnova umělého mramoru, který převažuje na stěnách a parapetech oken. Je naprosto nezbytné, aby práce prováděl odborník, specialista na umělé mramory, protože dotčené povrchy mají vysokou kvalitu (přes pozdní dobu jejich vzniku) a jejich údržba vyžaduje vysoce kvalifikovaný přístup.

Nejprve bude třeba povrchy zbavit nečistot, mastnoty a zbytků jejich předchozí konzervace. Doporučujeme postup obdobný čištění kamene uvedený výše. Povrchy jsou poněkud krakelované, což nelze zcela zacelit. Na druhou stranu je to pro umělé mramory poměrně typické. Nejhorší trhliny doporučujeme vyčistit, v tomto případě patrně nejlépe poslouží parní čištění. Následně lze vyzkoušet různé postupy injektáže. Mnohdy však jde o mikrotrhlinky, které žádný tmel či injekt nepřijmou. Proškrabování by patrně přineslo větší škody než jejich akceptace. Pokud budou používány tmely a injekty, je třeba vhodné barevné úpravy hmoty v odpovídajících odstínech okolních povrchů (tedy v žádném případě nebudou použity čistě bílé tmely).

Lze použít tmely na vápenné bázi s mramorovou moučkou vhodných odstínů nebo křídoklihoové (případně pojené hydroxypropylcelulozou), které dokáží zaplnit i vlasové trhlinky. Méně vhodné jsou tmely na polymerovém či polyesterovém základě. Technologie bude uzpůsobena podle mramorářova doporučení a konzultace postupu. Nejhorší je situace u parapetu východního okna, který byl rozlomen neohleduplným zásahem. Předpokládáme, že nejprve bude třeba jeho prolepení a konsolidace. Lze zvážit i použití kovových čepů, které by měly být z nekorozivního materiálu. Následně bude poškozený povrch doplněn technologií standardní pro umělé mramory.

Na závěr předpokládáme celoplošné napuštění vhodnými vosky a vyleštění. Pro tento účel se velice osvědčilo použití ruční rotační autoleštičky s měkkými pady.

Stávající výmalba prostor bude umyta a opatrně oškrábána. Omítky v případě potřeby vyspraveny. Zásadní podmínkou realizace je dodržování technologických postupů. Předpokládáme obecně materiály na základě kvalitních vápen a plniva (písky, mramorové a opukové moučky atd.). Pro fixace lze používat vhodné organokřemičitanové přípravky (např. Porosil ZTS). Pro specifické zásahy potom ředěné prostředky na bázi klišu či kvalitního akrylátu (př. Primal).

Finální povrchová úprava bude prováděna v lazurních nátěrech. Pro kvalitní vyzrání je základní podmínkou příznivá teplota a vhodná vzdušná vlhkost. Pokud bude pro výmalbu zvolen navržený nátěr Primalex Standard a Plus v poměru 1:1 je třeba jeho probarvení. Barevnost bude vyvorkována a schválena. V zásadě předpokládáme lehce šedý odstín vycházející z ploch umělého mramoru (z jeho nejsvětlejších odstínů). Strop, neoddělený fabionem, by potom měl být o stupeň světlejší.

Všechny dveře v návštěvní místnosti (z části navržené architektem Jaroslavem Frágnerem) jsou obecně nyní povrchově ošetřeny různými laky. Sejmутí stávajícího syntetického laku bude provedeno odstraňovači na bázi rozpouštědel (např. Chemsearch Chemstrip, Colorlak P 05, P 07, Barvy Laky P 8512 a jiné na bázi dichlormethanu apod.). Vylučujeme použití kyselinových či zásaditých odstraňovačů, opalování laků plamenem či horkovzdušnou pistolí. Opatrně budou sejmuty i případné dožilé tmelové doplňky a správký.

Následně bude provedena truhlářská oprava, ale vzhledem ke kvalitě výrobků nepředpokládáme nějaký zásadní zásah. V podstatě půjde o přípravu dřeva pro povrchové ošetření. Záručně budou opraveny a ošetřeny na místě - dveře je možno odvézt do dílny.

Pro povrchové úpravy v případě všech dveří budou použity vhodné a osvědčené oleje. Je možno použít např. oleje Barma Decking Oil (Danish Oil), Bona Deck Oil, oleje Osmo, případně i jiné s odpovídající kvalitou a dobrou referencí. Definitivní určení materiálu musí vycházet z technologických konzultací i záruk poskytovaných výrobcem. Povrch dřeva bude po vyschnutí olejů voskovan.

Shodný postup bude volen i v případě dubové špalíkové podlahy zde navržené architektem Bořkem Šípkem. Nejprve bude provedena její truhlářská oprava a prolepení. Následně potom celoplošné přebroušení. Při broušení bude třeba důsledně ochránit kamennou borduru. Spára po obvodu podlahy je různě široká. Pro její utěsnění doporučujeme použít vlepené korkové dilatační pásy. Na závěr bude podlaha ošetřena oleji tak, jak je uvedeno výše.

Vnitřní okna provedená ve stávajících bílých emailových nátěrech, budou truhlářsky opravena a nově natřena standardními olejovými nátěry odpovídající barevnosti, která bude předvedena a schválena na vzorcích (např. Barvy Laky Teluria fermežová barva 02025, nebo fermežové barvy Ottosson Linoljefärg a jiné další fermežové barvy odpovídající kvality, fermežový nátěr Unibal je méně vhodný vzhledem k vyššímu obsahu sušidel).

Kování oken a dveří z mosazi bude vyleštěno a konzervováno a to buď voskem, nebo vhodným konzervačním prostředkem (Zaponlak Clou, Paraloid B 48, Laksi} Biopol Paints apod.). Při obnově nátěrů litinových těles radiátorů je třeba zvážit jejich odstín, který by měl reflektovat barevnost výmalby, aby tělesa nepůsobila příliš rušivě.

Úpravy novodobého WC se nedotknou stavební podstaty paláce a navržené provedení nového benátského štku považujeme za možné i relativně vhodné

Monumentální skleněná plastika Stanislava Libenského a Jaroslavy Brychtové, bohužel bude zásah poněkud komplikovat (vzhledem k rozměrům, váze a křehkosti), ale je naprosto bezpodmínečně postupovat tak, aby dílo nebylo nijak ohroženo. Prostory, ač jsou velice kvalitní a jejich hodnota opravou ještě výrazně stoupne, nepůsobí příliš útulně. Po opravě by bylo vhodné zabývat se jejich vybavením i instalací vhodného mobiliáře. Ideální by bylo k návržení reinstalace přizvat renomovaného architekta, který by vybral vhodný mobiliář a jeho rozmístění. Naprosto vylučujeme umístění rostlin, protože největší škody na podlaze jsou způsobeny zálivkou.

Odůvodnění

Toto rozhodnutí je závazným stanoviskem ve smyslu § 14 odst. 1 a 3 zákona č. 20/1987 Sb., neboť podle § 44a odst. 3 téhož zákona závazné stanovisko ve věci, o které není příslušný rozhodovat stavební úřad, je samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. žádost č. spisu SPH 3034/2017 o památkové stanovisko ve věci záměru „Opravy povrchů v Návštěvnické místnosti v přízemí Nového paláce“ ze dne 6. prosince 2017.

Kancelář prezidenta republiky při posouzení žádosti a stanovení požadavků uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí vycházela ze současné znalosti stavu dotčených prostor. Základní materiálové a technologické podmínky provádění údržby vychází ze standardních požadavků obvyklých pro realizaci památkové obnovy hodnotných interiérů. Materiály uvedené nebo doporučené v tomto stanovisku jsou v areálu národní kulturní památky Pražský hrad běžně používány.

Toto rozhodnutí vychází z § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., podle něhož v závazném stanovisku orgán státní památkové péče vyjádří, zda práce uvedené v žádosti o závazné stanovisko jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, a stanoví základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést; základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 80 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, odvolat do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí podáním učiněným ke Kanceláři prezidenta republiky.

Vyřizuje : xxx
Telefon: xxx